

Boerderij zoekt vrouw

Het bedrijfsinkomen van landbouwbedrijven is hoger naarmate de invloed van de boerin op de boerderij groter is. Dat zei bedrijfskundig adviseur melkveehouderij Gerrit Bossink (ex-Gibo Groep) al in 2007.

Is dit anno 2014 ook het geval?

Frank de Vries

Volgens adviseur Bossink van veevoerb企业 ForFarmers hebben boeren die minder onder vrouwelijke invloed staan, meer last van haantjesgedrag. “Die groep van boeren wil groter worden ten koste van het inkomen, die groep kickt daar op. Vrouwen zorgen voor betere beslissingen op het boerenerf die het inkomen ten goede komen.”

Vrouwen in de landbouw

Hoewel de Nederlandse land- en tuinbouw nog immer een mannenbolwerk is, neemt de invloed van vrouwen langzaam toe. Zo speelt de boerin steeds vaker een doorslaggevende rol in de besluitvorming op agrarische bedrijven. In Nederland werkt op 52,6 procent van de agrarische bedrijven de boerin actief mee. Op 28 procent van de boerderijen 20 uur of meer per week. In 1980 was

slechts 2,7 procent van de bedrijfshoofden op boerderijen vrouw. Dat is gestegen naar 20 procent nu, meestal in maatschap met de mannelijke partner.

Kijken we echter naar het totale aantal meewerkende vrouwen op het erf, dan is een enorme daling te zien: van bijna 80 duizend twintig jaar geleden tot 33 duizend meewerkende boerinnen nu. Momenteel heeft vier op de tien boerinnen een baan buitenshuis.

Vrouw in bedrijf

Melkveehouder en bestuurder Gerrit Tuten uit het Overijsselse Heeten was 25 jaar voorzitter van een boerenstudieclub. Hij is ervan overtuigd dat een meewerkende boerin het bedrijfsresultaat ten goede komt. “Harde cijfers heb ik niet voor mijn uitspraak, maar ik weet zeker dat boerinnen het bedrijf extra versterken.” De studieclub van Tuten bestaat niet louter uit mannen: “We zijn denk ik redelijk uniek, want alle vrouwelijke partners zitten ook in de club.” Naast de maandelijkse bijeenkomsten reist de voltallige studieclub jaarlijks af naar het buitenland om kennis op te doen. “We deden al Canada, Engeland, Portugal en Zweden aan. Het valt me iedere keer weer op dat boeren vooral naar koeien en machines kijken, terwijl de vrouwen zeer geïnteresseerd zijn in het verhaal buiten de koeien om. Vaak doen meewerkende boerinnen de boekhouding en hebben daardoor een beter financieel inzicht dan de boer.” Op reis valt het Tuten altijd weer op dat boerinnen zeer kritische vragen stellen aan de gastvrouw en gastheer, terwijl de boeren meer op de inhoud zijn. “De boer wordt enthousiast als het over het graslandbeheer gaat en dat spreekt boerinnen juist minder aan.”

Annie Luth, teammanager bij Countus accountants, is ervan overtuigd dat een meewerkende vrouw die haar bedrijfsrol goed kent een positief effect heeft op het bedrijfsresultaat. Luth: “We weten uit onze themabijeenkomsten ‘Zij maakt het verschil’ dat veel vrouwen meewerken in het agrarische bedrijf. We weten ook dat vrouwen bijvoorbeeld een stevige invloed hebben op de aankoop van dure middelen als een melkrobot of een nieuwe stal.” Typisch is de uitspraak van een Drentse boerin die aangaf dat haar man weliswaar de knoop had doorgehakt voor de aanschaf van een melkrobot, maar dat zij vooraf een hele dikke vinger in de pap had.

VROUWEN NEMEN GEEN GENOEGEN MET ROL ALS ‘AFROEPHULP’

Ook Margreet van der Burg, onderzoekster aan Wageningen Universiteit, is positief over de meewerkende vrouw op het boerenbedrijf. “Uiteraard ben ik als vrouw sowieso heel positief over dit fenomeen, maar ik zie ook dat vrouwen met een eigen verantwoordelijkheid in het boerenbedrijf hun allerbeste beentje voorzetten en dat helpt.” Van der Burg weet dat vrouwen vroeger meer als ‘invalkracht’ fungeerden op het bedrijf. “De vrouw sprong daar in waar even handjes tekort kwamen.” Nu is dat een heel ander verhaal. Vrouwen die meewerken hebben een eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld voor de zorg van het jongvee of de financiën. Vrouwen zijn tegenwoordig vaak hoog opgeleid en nemen geen genoeg meer met de rol als ‘afroephulp’. Ze willen een stevige rol in de bedrijfsvoering en ook in besluitmomenten als bij de aankoop van een nieuwe trekker.” Het LEI verzamelt weliswaar veel data over boerenbedrijven, maar kan op de vraag wat de invloed is van meewerkende boerinnen op het bedrijfsresultaat geen antwoord geven. “We zullen proberen deze vraag mee te nemen in onze enquête die hopelijk eind van het jaar wordt gedaan”, aldus de woordvoerder.

Eerlijk

Gerrit Bossink deed in zijn Gibo-tijd onderzoek naar de invloed van de vrouw als mede-onderneemster op het bedrijfsresultaat. Hij concludeerde dat dit een positief effect heeft.

Bossink: “Er worden betere beslissingen genomen als de vrouw meedoet in het aankoopproces.” Nu hij bij ForFarmers werkt maakt hij dankbaar gebruik van deze kennis. “Wij als voerverkopers houden er terdege rekening mee dat de vrouw op de achtergrond een belangrijke beslisser is.” De veevoeradviseur merkt op dat mannelijke boeren bij problemen waar het voer een rol in kan spelen al snel uitroepen dat er dan maar van leverancier gewisseld moet worden. “Vrouwen gaan niet zo snel overstag, maar vragen zich eerst af wat er eigenlijk echt aan de hand is.” Tuten weet dat het werken met z’n tweeën op het bedrijf, boer en boerin, ervoor zorgt dat er nog kritischer naar alle processen

wordt gekeken. “En ik weet dat de boerin eerlijker is dan de boer. Laatst vroeg iemand een boer tijdens onze bijeenkomst hoe het met z’n bedrijf ging. ‘Heel goed’, zei de boer, waarop zijn vrouw zei: ‘Nee hoor, helemaal niet goed, want vanmorgen zat je nog te klagen dat we weer een mastitiskoe hadden’.”



BOERINNEN

Meewerkende boerinnen hebben vaak een beter financieel inzicht in het bedrijf dan boeren.

Illustratie: AgriMedia

